SØR-VARANGER KOMMUNE
Plan- og utviklingsavdeling

Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS) – metode og tema

Risikoforståelse og sentrale begreper

Risiko handler alltid om hva som kan skje i framtida og er derfor forbundet med usikkerhet. Usikkerheten knytter seg til om en bestemt uønsket hendelse vil inntreffe og hva konsekvensene av denne hendelsen vil bli. Når det gjelder framtiden er det som kjent vanskelig å spå og det er viktig å ha i bakhodet når en ser oversikter og tabeller med beregnede verdier. Hadde vi vært sikre på hva som ville skje, hadde vi ikke trengt å gjennomføre risikoanalyser. Uansett om en bruker matematiske moduleringer eller mer erfaringsbasert "magefølelse" så vil det ikke være en sann størrelse som avdekkes.

En beregnet risiko vil øke oppmerksomheten mot et fagfelt og kan skape både tilslutning og motforestillinger.

Risiko uttrykker den fare som uønskede hendelser representerer for mennesker, miljø, økonomiske verdier og samfunnsviktige funksjoner. Risiko er et resultat av sannsynligheten (frekvensen) for og konsekvensen av uønskede hendelser.

Sårbarhet er et uttrykk for et systems evne til å fungere og oppnå sine mål når det utsettes for påkjenninger.

Forebygging defineres som tiltak som søker å redusere sannsynligheten for at uønskede hendelser og tiltak som skal redusere konsekvensene av en uønsket hendelse.

Beredskap defineres som planlegging og forberedelse av tiltak for å håndtere uønskede hendelser på en best mulig måte etter at de har skjedd.

Metodikk for risikovurdering

Metodikken er hentet fra veileder for kommunale risiko- og sårbarhetsanalyser, som er utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

<u>Sannsynlighetsvurderinger;</u>

Sannsynlighet	Vekttall	Forventet frekvens
Lite Sannsynlighet	S1	Mindre enn en gang hvert 50.år
Mindre sannsynlig	S2	Mellom en hvert 10. år og en gang hvert 50.år
Sannsynlig	S3	Mellom en gang hvert år og en gang hvert 10.år.
Meget sannsynlig	S4	Mer enn en gang hvert år

<u>Konsekvensvurderinger;</u>

Konsekvens	Vekttall	Menneskelig liv og helse	Miljø
Ufarlig	K1	Ingen personskade	Ingen skader
En viss fare	K2	Få og små personskader	Mindre miljøskader

Farlig	K3	Få, men alvorlige personskade	Omfattende skader på miljøet
Kritisk	K4	Få døde, flere alvorlige skadd og evakuerte	Alvorlige skader på miljøet
Katastrofalt	K5	Flere døde, mange alvorlig skadd og evakuerte	Svært alvorlige og langvarige skader på miljøet

Vurderingstema;
Vurderingstemaene er hentet fra direktoratets veileder, og temaene vurderes som dekkende for vår kommune.

Naturbasert sårbarhet	**JA**	**NEI**
a) Er det i delområdet fare mht. flom, erosjon og isgang?		x
b) Er det i delområdet fare mht. ekstrem nedbør?		x
c) Er det i delområdet fare mht. overvann?		x
d) Er det i delområdet fare mht. stormflo? (rapport Havnivåstigning)		x
e) Er det i delområdet fare mht. havnivåstigning?		x
f) Er det i delområdet fare mht . vanninntrenging		x
g) Er det i delområdet fare mht. skred? - kvikkleire - jord og flomskred - snøskred - sørpeskred - steinsprang - fjellskred		x
h) Sekundærvirkninger av skred - flodbølge - oppdemning		x
i) Er det i delområdet fare mht. skog og gressbrann?		x
j) Er det i delområdet fare mht. sterk vind (storm/orkan)?		x
k) Er det i delområdet fare mht. radon?		x

Menneske og virksomhetsbaserte farer	**JA**	**NEI**
l) Håndtering av farlige stoffer: - Brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff - Oppbevaring og bruk av eksplosiv vare - Transport av farlig gods - Håndtering av strålekilder		x
m) Storbrann		x

n) Ulykker med transportmidler/trafikksikkerhet - Jernbane - Fly - Skipshavari - (Bil-)trafikkulykker	x	
o) Ødeleggelse av kritisk infrastruktur – flyplass, strømforsyning, hovedvannverk		x
p) Sårbare objekter (sykehus, andre off inst.)		x
q) Terror og sabotasje		x
r) Forurensning		x
s) Er det i delområdet fare mht elektromagnetisk felt fra kraftledninger?		x
t) Manglende tilgjengelighet for nødetater		x
u) Dambrudd		x
v) Storulykkebedrifter		x

Planforslaget vurderes bokstav for bokstav, ut ifra hvilke vurderingstema som har blitt avdekket i matrisene over.

For alle bokstaver unntatt n) er det ikke avdekket noen fare, og de kommenteres derfor ikke nærmere.

n) Ulykker med transportmidler/trafikksikkerhet
- Jernbane
- Fly
- Skipshavari
- (Bil-)trafikkulykker

Innenfor planområdet er det planlagt kjørevei til boligene. Trafikkulykker kan oppstå her, og krysset mot E 105. Pga forventet lavt antall kjørende og lavt fartsnivå vurderes følgende;

Sannsynlighet S3 og Konsekvens K2.